
Vláda moc nechce sahat na tituly

Vláda moc nechce sahat na tituly

PRAVO

12.12.2009, rubrika: Publicistika, strana: 6, autor: Petr Uhl

Odpor Fischerovy vlády k návrhu soc. dem. poslanců doplnit vysokoškolský zákon o podrobnosti, jak odebrat vysokoškolský diplom a titul, je nejasný.

Je ale dobře, že návrh v úterý prošel Sněmovnou v prvním čtení i přes zamítavé stanovisko vlády. Úprava má vzniknout kvůli skandální situaci na právnické fakultě v Plzni.

Za selhání, jež právem budí pozornost veřejnosti i médií, ji označil bývalý rektor brněnské Masarykovy univerzity Jiří Zlatuška. Nejde jen o plagiátorství. Zlatuška píše o nekorektním průběhu studia politických prominentů, o diplomech za práce neexistující či budící pochybnosti, o obsazování komisí pro státní zkoušky, o pochybném přijímání ke studiu a jeho propojení se soukromou školou v Karlových Varech i o klientelistických vazbách při cíleném vytváření sociálního kapitálu přátelských vazeb veřejného i komerčního světa.

Kdyby to bylo jen deset procent plzeňského studování, bylo by to vážné. Jenže rektorova komise má nyní za pochybnou třetinu rigorózních řízení o titulu „JUDr.“!

Vysokoškolský zákon umožňuje už dnes, a v tom má vláda pravdu, odejmout titul ve správním řízení na škole, jež diplom vydala. V ČR, kde i ústava počítá s tím, že se všichni vždycky dohodnou, se zatím tituly neodnímaly, ba ani jako perzekuce za normalizace. Podrobnosti odnímání titulů zákon ani dnes neupravuje. Ztráta akademického titulu nebyla a ani dnes není mezi soudními tresty.

Už dnes ale vysokoškolský zákon skýtá možnost odejmout titul ve správním řízení školy. Rozhodnutí lze napadnout správním žalobou u krajského soudu, jehož rozsudek přezkoumává Nejvyšší správní soud.

Poslanecký návrh ovšem soudní rozhodování o správním rozhodnutí ponechává, jen upravuje řízení ve škole. Bez takové zákonné úpravy totiž nemusejí soudy odejmutí titulu potvrzovat.

A potvrzovat možná nebudou, zaujmou-li k Zlatuškově kritice postoj jako vláda.

Snahu vyhnout se skandálu, hrozícímu při odejmutí titulu, maskuje vláda výtkami k návrhu. Některé formulace lze napravit hned, zákon lze i dotvářet praxí a jinými předpisy. Jiné výtky jsou komické, třeba jazykové. Dojemná je snaha nijak neomezit volné uvážení prezidenta republiky při odejmutí titulu profesora.

Budou se odpůrci zákonné úpravy správního řízení na školách vydávat za obhájce akademických svobod? I přes stále nové podrobnosti svobodného „plzeňského“ vzdělávání je to možné. Ukáže to rozprava v druhém čtení Sněmovny.

Jinou berličku si našla vláda. Píše, že považuje za potřebné vyčkat právní úpravy odnímání titulů v návrhu zákona o terciárním vzdělávání, který vláda připravuje. Ten návrh Sněmovně vláda, která přijde po volbách, možná předloží, ale možná v jiné podobě. Možnost odejmout nepoctivě získaný titul každopádně do vysokoškolského zákona patří.